

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 29 september 2020

Zaak: 2020-035161

Portefeuillehouder:

Opsteller: Frank Wiertz / Rob Tutert

Contactgegevens: frank.wiertz@midden-groningen.nl

Stukken ter inzage: verschillende

Onderwerp: Raadsvoorstel Indiening eerste selectie projecten op basis van Lokaal Programmaplan NPG

1. Voorstel

- Kennismaken van de projecten die gebaseerd zijn op het lokaal Programmaplan “Hart voor Midden-Groningen” en die voorgedragen worden om tot uitvoering te komen.
- Instemmen met het indienen van de eerste selectie aan uit te voeren projecten bij het bestuur NPG.

2. Inleiding

In de afgelopen periode hebben zeer velen meegedacht en meegewerkt aan de totstandkoming van het lokaal Programmaplan “Hart voor Midden-Groningen”. Op basis van dit programmaplan is een reeks aan projecten gedefinieerd welke bij het NPG ingediend zouden kunnen worden voor financiële ondersteuning. Dit voorstel gaat met name over de eerste tranche projecten die ingediend kunnen worden.

Dan hebben we het over de volgende projecten:

Project Extra Talenttijd (ook wel verlengde schooldag):

Leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar krijgen meer ruimte in lesuren waarin een breed pakket wordt aangeboden dat zich onder andere richt op talentontwikkeling en het verminderen van (taal)achterstanden. Uiteindelijk leidt dit ook tot minder mensen die het moeilijk hebben. Bovendien ontstaat uiteindelijk een aantrekkelijker arbeidsmarkt voor bedrijven.

Project Moeders van Midden-Groningen:

Project maakt onderdeel uit van het project Kansrijke Start en is gericht op ondersteuning en begeleiding van jonge gezinnen. Hangt direct samen met het project Extra Talenttijd (verlengde schooldag) en jongerenwerk+. Een goede start voor een jong gezin levert vaak een duurzame

verbetering ook aan het leven en de zelfredzaamheid van de ouders. Het is een kans om “gezonder leven” en “een betere economische positie” te bevorderen.

Project Cultuureducatie jongeren:

De kennis en waardering van het gebied worden in een lesprogramma gekoppeld aan onderzoekend en oplossend vermogen. Dit vindt plaats op school maar ook buiten school, bijvoorbeeld in combinatie met Extra Talenttijd en met het project Innovatieve Broedplaatsen. Deze combinatie van betrokkenheid op de eigen omgeving en het aanleren van nieuwe vaardigheden maakt de gemeente aantrekkelijker voor jongeren.

Project Pitchen voor cultuurprojecten (Dragons' Den):

Om de nieuwe generatie meer te betrekken wordt jaarlijks een pitch georganiseerd voor jongeren, die vanuit hun eigen cultureel perspectief een verbinding met het cultureel erfgoed in Midden-Groningen aangaan. De pitch-winnaar mag haar/zijn project uitvoeren met budget en coaching van een ervaringsdeskundige. Dit project heeft direct effect, er ontstaat “reuring” en een nieuw verfrissend cultureel aanbod. Mensen treffen elkaar en er ontstaat meer binding in de samenleving. Dit project kan op veel draagvlak rekenen.

Project Innovatieve Broedplaatsen:

Jongeren (tussen de 12 en 18) worden gestimuleerd hun talenten te ontwikkelen en hun levensvaardigheden te vergroten. De precieze inhoud wordt met de jongeren gemaakt in een jongerencentrum (ook wel broedplaats) die voldoet. Dit project sluit goed aan op de Extra Talenttijd en zorgt ervoor dat kinderen in de 12-plus leeftijd na het primair onderwijs en de extra schooltijd die zij daar hebben genoten, dit door kunnen zetten. Dit project heeft direct effect en zorgt voor continuïteit voor de jongeren. Hier is veel draagvlak voor.

Project digitale technieken/vaardigheden:

Binnen dit initiatief zal basisschooljeugd 21^e-eeuwse vaardigheden leren beheersen, zoals: programmeren, 3D printen, probleemoplossend vermogen en het gezamenlijk aangaan van uitdagingen. Dergelijke vaardigheden vormen een belangrijke basis voor banen van de toekomst. Dit traject is onderdeel van het gehele pakket om jongeren zelfbewust, actief en aantrekkelijk voor de arbeidsmarkt te maken.

Project Jongerenwerk Plus:

Extra kansen bieden voor jongeren door de inzet van jongerenwerkers die zich gaan richten op preventie, vroeg-signalering en activering en versterking van netwerken van jongeren. Deze inzet biedt de mogelijkheid om nauwe banden aan te halen met de andere projecten gericht op deze doelgroep. Jongerenwerkers zijn bij uitstek geschikt om de relaties aan te gaan met deze doelgroep. Jongerenwerkers zijn belangrijk in vroeg signalering van allerlei vraagstukken en kunnen laagdrempelig bijsturen of helpen. Zo voorkom je dat jongeren en gezinnen in de problemen komen.

Project IJsberg en daarop aansluitend “Start verminderen schulden jongeren”:

Betreft aanpak van de schuldenproblematiek als een belangrijke oorzaak voor stress. Armoede grijpt diep in bij mensen en heeft invloed op alle andere elementen van breed welzijn. Project richt zich op eerder herkennen en preventie. Jongeren zijn hierin een bijzondere doelgroep. Mensen die in de schulden zitten hebben al geen brede welvaart en de mogelijkheden om stappen

te maken zijn er ook niet; ook niet om bijvoorbeeld de eigen leefomgeving of woning op te knappen. Het oplossen van schulden is van groot belang voor alle ambities in het programmaplan.

Project Ervaringsdeskundigen:

Inzet van ervaringsdeskundigen blijkt zeer effectief. Goede aanpak en begeleiding is daarbij essentieel. Op een moment dat mensen de zorg gaan mijden, is de nood vaak heel hoog. Ervaringsdeskundigen weten wat werkt en kunnen mensen vooruithelpen en indien noodzakelijk ook weer verbinden aan professionele hulp.

Het project JIM:

Zeer kwetsbare jongeren kiezen een mentor om hen te begeleiden uit hun problematische situatie, betreft jongeren met probleemgedrag (of niet begrepen gedrag) in gezinnen en/of onderwijs waardoor ze buiten de boot dreigen te vallen (uithuisplaatsing en thuiszitters). JIM is een bewezen methodiek, gericht op de lange termijn, heeft direct effect en de kosten zijn laag. Het biedt een kans om ook deze jongeren de aansluiting weer te laten vinden. Dat is van belang voor de gehele inzet op jeugd.

Bevordering sociale veerkracht / Mobility Mentoring:

De zeggenschap van de mensen die gebruikmaken van ondersteuning of zorg moet omhoog. Dat is niet vanzelfsprekend en vraagt inzet van hulpverleners en hulpzoekenden. De gemeente zet hierop in o.a. met de methodiek van mobility mentoring. Dit project brengt autonomie, zelfbeschikking, oplossend vermogen en op die manier meer vreugde in het leven; brede welvaart kortom.

Project Hulpteams Versterking:

Project is gericht op het inzetten en begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het bouwproces van de versterking. Hier worden versterking, maatschappelijke ontwikkeling en “werk/inkomen” op een effectieve manier gekoppeld.

Van werk naar leer- en ontwikkelbedrijf (BWRI):

Project richt zich op het uitbreiden van de functie van BWRI naar het bredere inzetten van “begeleiden en scholen” van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is essentieel voor het brede welzijn en voor werkgevers die hun vacatures niet vervuld krijgen.

Project Dorpsplannen maken en uitvoeringsmaatregelen:

Met de dorpsgemeenschappen worden bestaande dorpsplannen geactualiseerd en zo mogelijk nieuwe gemaakt. Ook is investeringsruimte gereserveerd voor de uitvoering van maatregelen (plannen en uitvoeringsmaatregelen). Zowel in de aanpak van de dorpen als bij herstructureringen komen alle ambities samen. Er wordt gewerkt aan de fysieke omgeving, maar ook aan de maatschappelijke samenhang en het versterken van de positie van de jongeren.

Project Aanpak verpauperde panden:

Project richt zich op de aanpak van een groot aantal verpauperde panden. De aanpak per pand is maatwerk en geheel afhankelijk van de situatie en de opgave. De verpauperde panden staan hoog op alle prioriteitenlijsten. Als hier oplossingen ontstaan werkt dat door in de herstructureringen, de veiligheid, het aanzien en het imago.

Project Herstructurering Hoogezand Noord:

Binnen deze herstructurering speelt een groot aantal opgaven. Enkele daarvan hebben een relatie met het project Aanpak Verpauperde Panden en het project Herstructurering Bedrijfsterreinen. Nu doen we een beperkte aanvraag voor concrete activiteiten die de basis moeten leggen voor de gewenste kwaliteitsslag in het gebied. Voor dit project zullen ook aanvragen worden ingediend bij het project verpauperde panden, veiligheid en herstructurering bedrijventerreinen. Ook hier wordt gewerkt aan de fysieke omgeving en veiligheid maar ook aan de maatschappelijke samenhang en het versterken van de positie van de jongeren. Ook die budgetten voor deze projecten kunnen hier gericht worden ingezet.

Project Veiligheid:

Zonder extra inzet op veiligheid worden in onze ogen de andere ambities geen succes. Midden-Groningen wil helder zicht op sociale problematiek en de samenhang met openbare orde, ondermijning en criminaliteit. Dit project zet in op het tegengaan van criminaliteit, illegaal gebruik van vastgoed en straatcriminaliteit. Essentiële wijken, buurten en dorpen worden gedurende tien jaar ondersteund bij het realiseren van veiligheid en het oplossen van de onderliggende problematiek. Dit project is essentieel onderdeel van herstructureringen, dorpsplannen, de aanpak van verpauperde panden en de samenhang in de wijken. Het is van groot belang dat kinderen ook veilig kunnen buiten spelen.

Toekomstbestendig cultureel erfgoed:

Midden-Groningen wil aansluiten op het provinciale erfgoedprogramma en met dit project zorgen voor een goede inhoudelijk invulling van het erfgoed en zo nieuwe betekenis geven. Dit project draagt bij aan het imago en de aantrekkelijkheid van de gemeente, biedt nieuwe werkgelegenheid en is van belang voor natuur, recreatie en toerisme.

Groningen:

Groningen is een blauwgroene laagveengordel die start bij het Leekstermeer, onder de stad Groningen doorloopt, en het Schildmeer bereikt. Momenteel werken gemeente Groningen en Midden-Groningen aan een samenhangend en verbonden natuurgebied. Dit project draagt bij aan recreatie en toerisme, een aantrekkelijk leefomgeving, klimaatadaptatie, natuurontwikkeling en werkgelegenheid.

Project Roegwold/Schildmeer:

Een project dat zich richt op de bundeling van de vele initiatieven tot een integraal natuur- en recreatieproject met veel draagvlak. Is onderdeel van het programma Groningen. Natuur is een "uniek en sterk" kenmerk van Midden-Groningen. Een hoogwaardig gebied trekt recreatie en toerisme. Hier ontstaat interessante werkgelegenheid voor inwoners. Daarnaast is het natuurlijk prettig om dichtbij te kunnen recreëren.

Project Midden-Groningen op de Kaart:

Marketing Midden Groningen ontwikkelt met een netwerk van en met ondernemers in het gebied een aantrekkelijk toeristisch product: kleine fysieke aanpassingen en routes en arrangementen. Dit is een project dat niet achterwege kan blijven als men Midden-Groningen op de kaart wil zetten en wil aanbevelen bij de rest van Nederland

Project Herstructurering bedrijventerreinen:

Richt zich op het verbeteren van de bedrijventerreinen. Betreft maatwerk per locatie. Het gaat daarbij om de leefbaarheid voor naastgelegen wijken en buurten, maar ook om de mogelijkheden om als bedrijf te groeien. Dit project is belangrijk voor de werkgelegenheid en de leefbaarheid in Midden-Groningen.

Project amoveren woonfuncties:

Dit project sluit direct aan op het project Herstructurering bedrijventerreinen. Onderdeel van die herstructurering is dat op enkele locaties de woonfuncties zal moeten wijken. Dit is maatwerk. Ook dit project is van belang voor zowel de bedrijven als de omwonenden.

Project A7-zone:

Dit project is gericht op het benutten van de potenties van de A7-zone. Deze potenties hebben betrekking op landschap en economie. Daarvoor worden plannen gemaakt samen met provincie, Oldambt en Veendam. Samen met de gemeente Groningen wordt meer specifiek gekeken naar de potenties van het deel van de A7 tot de N33. Vanuit het provinciale thematische programma is mogelijk verbinding met dit project te leggen. Het plan is om dit project in samenhang te brengen met de projecten herstructurering bedrijventerreinen en amoveren woonfunctie. Dit is een belangrijk project voor de werkgelegenheid in de gemeente.

Project Regie op samenhang:

Een omvangrijk programma vraagt een goede organisatiegraad van de gemeente en de partners. De gemeente wil de regie op de samenhang in de uitvoering van het programma versterken. Het gaat om synergie en samenhang. Het aantal partners binnen en buiten de gemeente is groot. Dit project gaat zorgen voor een goede samenhang en synergie tussen de afzonderlijke projecten en zorgt voor duurzame samenwerking. Deze projectorganisatie is ook nodig om uitvoering c.q. realisering van het programmaplan en de voortdurende besluitvorming daarover te ondersteunen met voortgangrapportages en tussentijdse evaluaties. Dit project is essentieel voor het hele programma.

3. Publiekssamenvatting

Midden-Groningen heeft een Lokaal Programmaplan opgesteld dat ter goedkeuring ingediend zal worden bij het bestuur van het NPG. Het Programmaplan definieert een groot aantal projecten. Het zijn juist die projecten die in aanmerking kunnen komen voor financiële ondersteuning vanuit het NPG. Echter, naast het programmaplan dienen de projecten afzonderlijk ook ingediend en goedgekeurd te worden bij en door het bestuur van het NPG. Dit voorstel vraagt de raad instemming met het indienen van die projecten.

4. Bevoegdheid van de raad

Het college dient de eerste selectie projecten, als resultante van het lokaal Programmaplan MG, in bij het bureau van het NPG. Die zenden een en ander door naar de onafhankelijke beoordelingscommissie. Vervolgens gaan de voorstellen naar het Dagelijks Bestuur van het NPG. Dat DB conformeert zich in principe aan de adviezen van de commissie. Van het advies van de

beoordelingscommissie kan worden afgeweken maar dan wordt een en ander qua besluitvorming aan het Algemeen Bestuur voor gelegd. Een positief advies van de commissie is derhalve nodig om het bestuur in te laten stemmen met het Programmaplan en de daaraan gekoppelde projecten van Midden-Groningen. Na die instemming gaan de stukken naar uw raad om aldaar vastgesteld te worden. Dat is de formele procedure.

Tegen de achtergrond van de wens om snel tot concrete uitvoering van projecten te kunnen overgaan in 2021 is in overleg met de raads werkgroep gekozen voor een paralleltraject. Enerzijds begin oktober 2020 indienen bij het NPG onder voorbehoud instemming raad met die indiening. Anderzijds de raadsbehandeling medio oktober om ook een formeel besluit te nemen over die indiening.

Instemming van het NPG-bestuur betekent dat wij financiële middelen krijgen om de ingediende projecten te kunnen realiseren. Het lijkt ons voor de hand te liggen om vervolgens vanwege het budgetrecht van uw raad - wanneer een project definitief is - daarover met een apart voorstel naar uw raad toe te komen.

5. Beoogd effect

Het NPG gaat eerst over tot subsidiëring nadat het Bestuur van het NPG ingestemd heeft met de projecten en de raad de projecten heeft vastgesteld. Wij willen graag via deze voordracht de eerste stap in het proces nemen, opdat er ook zo snel mogelijk vanaf begin 2021 aan die projecten gewerkt kan worden.

6. Historische context

Kortheidshalve wordt verwezen naar dezelfde paragraaf in het raadsvoorstel over het Lokaal programmaplan.

7. Argumenten

We hebben een breed Programmaplan. Daaraan kunnen heel veel projecten gekoppeld worden. We hebben onze eerste keuzes vanuit een visie gestalte willen geven. Die visie staat uiteengezet op pagina 2 van het selectiedocument "Naar een goede en afgewogen start". Die visie heeft ons geholpen bij het maken van de noodzakelijke keuzes. Hier volstaan we de hoofdlijnen.

Bij de keuze van de projecten die als eerste uitgevoerd moeten worden, staat voor ons voorop **investeren in de jeugd van Midden-Groningen en in mensen, gebieden en plekken die het hard nodig hebben en waar urgentie zit**. Ook is belangrijk bij de keuze dat de projecten niet los van elkaar staan maar **onderlinge samenhang** kennen en daardoor elkaar versterken. Deze projecten samen, dragen bij aan het nieuwe perspectief en aan een positief imago voor Midden-Groningen.

Dat betekent wat ons betreft:

- Dat werken aan een nieuw perspectief onlosmakelijk verbonden is met inzetten op jeugd;
- Dat werken aan een nieuw perspectief inzet vereist op mensen die het moeilijk hebben en onvoldoende kunnen meekomen;
- Dat werken aan een nieuw perspectief ook vereist het werken aan een aantrekkelijke en vooral veilige omgeving;
- Werken aan een nieuw perspectief vereist het aantrekkelijk zijn voor bedrijfsleven.

De nu voorliggende projecten hebben alle de potentie om op een evenwichtige manier bij te dragen aan het hier geschetst perspectief.

8. Kanttekeningen en risico's

De projectvoorstellen zijn gebaseerd op ramingen. Hoe dichter de projecten bij de uitvoering komen hoe exacter de ramingen zullen zijn.

Voor het feitelijk indienen hebben we nog rekening te houden met twee aspecten. De eerste is het goed weergeven van het project in een aanvraagsjabloon op basis waarvan de beoordelingscommissie tot haar advies komt. Dat kan overleg etc. vergen. Voorts is het vergaderritme van het NPG-bestuur iets om rekening mee te houden.

9. Financiële paragraaf

We mogen van het NPG nu rekening houden met 75 % van het voor MG geormerkte bedrag. Dat betekent dat wij nu uit mogen gaan van 66,5 miljoen. Later kan daar nog eens 23,5 miljoen bijkomen, maar dat is afhankelijk van de nadere toedeling die, na de evaluatie, door het NPG-bestuur zal plaatsvinden.

De eerste selectie zoals u die nu ter indiening wordt aangeboden blijft binnen het bedrag van genoemde 66,5 miljoen. 37 miljoen wordt aangevraagd. De resterende 28 miljoen geven de nodige flexibiliteit, ook al staan daaronder ook projecten die een logisch uitvloeisel zijn van wat nu gestart wordt, onder het motto "wie A zegt moet ook B zeggen. Ervan uitgaande dat wij daarnaast onze opgaven goed oppakken verwachten wij ook goede kaarten te hebben na de evaluatie en dat betekent vervolgens dat voldoende financiële ruimte aanwezig is om ook in de toekomst de nodige keuzes te kunnen maken. Tenslotte hebben we ons ook de inspanningsverplichting opgelegd om op zoek te gaan naar aanvullende middelen.

Voor de meer specifieke bedragen moge korthedshalve verwezen worden naar de staat in paragraaf 2.4. van het selectievoorstel van ons College, alsmede naar de projectbeschrijvingen in de bijlage van dat document

10. Communicatie

Het college is naar buiten getreden met hetgeen uw raad wordt voorgesteld. De communicatie na het raadsbesluit zal tamelijk summier zijn. Het ligt voor de hand om de besluitvorming van het NPG-bestuur af te wachten. Dan immers kunnen we echte zekerheid bieden, een en ander gekoppeld aan een besluit tot vaststelling door de raad

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Wij hebben nu eerst de aanvraagsjablonen te vullen. Daarna gaat een en ander naar het NPG en buigt de beoordelingscommissie zich over de aanvragen. Die adviseert het bestuur. Bij een positief advies besluit in principe ook het NPG-bestuur positief, zoals eerder aangegeven. Bij een negatief advies of een advies met kanttekeningen krijgen wij de gelegenheid om een en ander bij te vijlen.

Na goedkeuring van de projecten gaat die naar uw raad om vastgesteld te worden. Vervolgens komen we in de fase van uitvoering. Uitgangspunt bij die uitvoering is dat de direct belanghebbenden en uw raad worden betrokken. Gezamenlijk wordt het project verder uitgewerkt,

voorbereid en tot uitvoering gebracht. Dit vergt steeds weer maatwerk.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

- 1 Selectievoorstel "Naar een goede en afgewogen start"
- 2 Beantwoording vragen en opmerkingen vanuit de gemeenteraad naar aanleiding van het conceptstuk Lokaal Programmaplan
- 3 Overzichten reeds verkregen subsidies, binnengekomen suggesties voor projecten en vragen